

**ДРУГИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНГРЕС
З ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(ЕССВ 2009) «ОХОРОНА ПРИРОДИ:
ВІД НАУКИ ДО ПРАКТИКИ»
Прага, Чехія (1—5 вересня 2009 р.)**

Другий Європейський конгрес з природоохоронної діяльності (ЕССВ 2009) цього року став найвидатнішою європейською подією в галузі охорони природи. Конгрес відбувався 1—5 вересня 2009 р. у Чеському університеті природничих наук (Прага, Чехія) під патронатом міністра охорони навколишнього середовища Чеської Республіки Ладіслава Міко, представника Європейської комісії Ставроса Дімаса та Голови Товариства охорони природи Луїджі Боїтані. Організаторами конгресу виступили Європейське відділення Товариства охорони природи (SCB-ES), Глобальна організація вчених-природоохоронників і фахівців (www.conbio.org), Чеський університет природничих наук.

1200 науковців із 80 країн зібралися для обговорення найактуальніших теоретичних і практичних питань природоохоронної діяльності, а саме: основних методів, засобів та підходів до створення репрезентативної мережі заповідних територій; збереження окремих видів і цілих екосистем; ефективного проведення екологічного моніторингу, використання програмного забезпечення у розв'язанні природоохоронних проблем; залучення громадськості до природоохоронної діяльності; плідної співпраці вчених і політиків тощо. Науковці, студенти, політики та інші учасники конгресу отримали унікальну можливість не тільки доповісти про власні досягнення та представити розроблені моделі охорони природи (було заслухано 940 тез), а й обмінятися досві-

дом у цій царині. Так, на одному з пленарних засідань Вільям Сазерленд (Кембриджський університет, Велика Британія) наголосив, що саме такий обмін надає можливість уникнути чужих помилок, що робить природоохоронну діяльність продуктивнішою й ефективнішою. Ця ідея реалізована в проєкті «Evidence based conservation», де можна отримати інформацію щодо різноманітних проєктів в усіх галузях охорони природи.

Найважливішим завданням конференції стала розробка плану ефективних дій для подальшого збереження біорізноманіття. Попри амбітні цілі Тисячоліття домогтися до 2010 р. скорочення втрат біорізноманіття вдвічі, першочергові економічні та стратегічні інтереси не тільки знецінюють значення охорони довкілля, а й призводять до посилення антропогенного тиску на водні та наземні екосистеми. Були визначені головні чинники швидкого збіднення біорізноманіття: втрата природного середовища існування, фрагментація природних екосистем, ефект інвазійних видів, занадто висока експлуатація природних ресурсів та проблема зміни клімату. Як на глобальному політичному рівні, так і в межах Євросоюзу визнано (підсумковий документ зустрічі G8 «Сіракузька Хартія» (2009), Афіньська декларація (2003), що втрата біорізноманіття порушує стійкість екосистемних процесів, необхідних для існування людства. Саме тому нагальність розв'язання проблем охорони довкілля зібрала експертів з різних галузей: біологів, екологів, соціологів, економістів та політиків, оскільки основною метою конгресу було виробити мультидисциплінарний науковий підхід з політичними рішеннями та практичними діями, налагодити тісні зв'язки з громадськістю та представниками бізнесу. Безумовно, конгрес став новим трампліном для подальшого розвитку природоохоронної науки.

Розмаїття ідей заповнило увагу учасників форуму у рамках постерної сесії. Несподіваним сюрпризом конгресу стала виставка публікацій найвідоміших наукових видавництв: «Oxford and Cambridge University Press», «Wiley-Blackwell Publishing», «Elsevier», «Taylor & Francis», «Lotek wireless», «University of Cumbria» та інших, можливість отримати примірники провідних наукових журналів, таких як «Conservation Biology», «Ecology Letters», «Biology Conservation» тощо.

У рамках конгресу великого значення надавали роботі з молоддю. Перший день цілковито виділили на тематичні тренінги для молодих дослідників на чолі із знаними вченими Європи. Крім того, проводились робочі семінари, де видатні науковці давали поради, як готувати публікації у провідні зарубіжні журнали. Для молодих викладачів університетів та шкіл Товариство з природоохоронної діяльності запропонувало курс з розробки модулів і програм з наукових засад такої діяльності.

Україну на конгресі представили викладачі та аспіранти Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Національного університету «Кієво-Могилянська академія» та учасники міжнародних природоохоронних проєктів (проєкт ПРООН/ГЕФ «Зміцнення управління та фінансової стійкості національної системи природоохоронних територій в Україні», Хайфер Інтернешнл) тощо.

О.С. ТАРАСОВА, Н.В. ГУДКОВА